

Sjećanje na život i djelo prim. doktora Ante Merdže prigodom dvadesete obljetnice njegove smrti i stote obljetnice rođenja A Reminiscence of the Life and Work of Prim Dr Ante Merdžo, on the Occasion of his 20th Death and 100th Birth Anniversary

Mile Perić

Klinička bolnica Osijek

Ovaj znanstveno-stručni skup organizirali smo prigodom dvadesete obljetnice smrti i stote obljetnice rođenja poznatog i priznatog osječkog infektologa primariusa doktora Ante Merdže.

Svrha nam je bila da njegove suradnike i one koji su ga poznavali podsjetimo na njega, a one koji ga nisu poznavali, upoznamo s njegovim životom i djelom.

Rodio se prije stotinu godina (1897.) u Mostaru gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje, nakon čega upisuje studij medicine na Medicinskom fakultetu u Pragu, koji završava 1928. godine. Tada dolazi u Bolnicu sestara milosrdnica u Zagrebu, gdje radi do 1930. godine. Rad nastavlja u bolnici za zarazne bolesti također u Zagrebu, u kojoj radi do kraja 1945. godine.

1938. godine završava specijalizaciju iz zaraznih bolesti i epidemiologije.

Krajem 1945. godine odlazi iz Zagreba u Osijek za šefa Odjela za zarazne bolesti i na tom mjestu ostaje do kraja svog radnog vijeka, do 1972. god., kada odlazi u mirovinu.

Tada i u kasnijim poratnim godinama u Osijeku su vladale epidemije brojnih zaraznih bolesti, kao: pjegavca, trbušnog tifusa, poliomijelitisa, salmoneloza, bacilarne dizenterije, leptospiroza, morbila, skarletine, rubeole, virusnog hepatitisa, epidemičnog parotitisa, pertusisa, a ni difterija nije bila rijetka.

Dolaskom prim. doktora Ante Merdže u Osijek, osječka infektologija se tek počinje razvijati i zauzimati odgovarajuće mjesto u osječkoj medicini.

U Odjelu je provodio gotovo cijeli dan, tako da privatnog života nije ni imao. Na Odjelu je opremio i odjelni laboratorij.

1950. godine u međunarodnoj akciji UNICEF-a u pogledu liječenja tuberkuloznog meningitisa, uz Zagreb bio je

Prim. dr. ANTE MERDŽO
1897 - 1997.

Reljef akademskog kipara Marijana Sušca na
Klinici za zarazne bolesti
Kliničke bolnice Osijek

uklopljen i Osijek, čemu je također bio zaslužan prim. dr. Ante Merdžo.

Na slavonskom području dijagnosticirao je prve slučajeve leptospiroze u suradnji s laboratorijem profesora doktora Wiessmana u St. Gallenu (Švicarska). Leptospiroze su do tada na ovom području bile nepoznate.

Posebno treba istaći učestale epidemije trbušnog tifusa, koji je dobio neslavni epitet "osječka bolest", što je utjecalo na Svjetsku zdravstvenu organizaciju da donese odluku o izboru Osijeka za ispitivanje cjepiva protiv trbušnog tifusa, što se provelo od 1954. do 1956. godine pod rukovodstvom prim. doktora Ante Merdže.

Higijenski standard je bio na vrlo niskoj razini. Snabdjevanje pitkom vodom i otklanjanje otpadnih materijala bilo je vrlo loše, što je imalo presudno značenje u učestaloj pojavi crijevnih zaraznih bolesti.

Ovih nekoliko podataka naveli smo zbog toga da bi se dobio uvid u stanje kakvo je vladalo u vrijeme dolaska prim. dr. Ante Merdže u Osijek. Zato je prim. dr. Ante Merdžo ulagao nadljudske napore da bi uspio suzbiti te brojne epidemije i liječiti brojne bolesnike. U to vrijeme Odjel za zarazne bolesti raspolagao je sa 180 bolesničkih postelja, koje su uvijek bile popunjene.

Pred osječkom infektologijom, u to vrijeme, postoje brojni problemi, od kadrovskih do materijalnih, koji su kontinuirano rješavani samo zahvaljujući sposobnosti i upornosti ljudi kao što je bio prim. dr. Ante Merdžo.

Svojim radom i odnosom sa stanovništvom uspio je steći veliki ugled, tako da su ga svi cijenili i stekli povjerenje u njega.

Posebno treba istaći da je uživao takav ugled i kod ondašnje vlasti, te je na toj osnovi dobivao svu potrebnu potporu za svoj rad.

Također se isticao svojim stručnim i znanstvenim radom. U zemlji i inozemstvu objavio je više znanstvenih i stručnih radova iz oblasti infektologije (tifus, paratifus, salmoneloze, bacilarna dizenterija, leptospiroze, poliomijelitis, epidemični meningitis, hepatitis infectiosa).

Imao je i izrazite edukativne sposobnosti. Odgojio je više vrsnih infektologa, koji su nastavili njegovo djelo i bili učitelji mlađima.

Dr. Merdžo je bio poznat i van granica naše domovine Hrvatske. Bio je dopredsjednik Infektološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske, dopredsjednik Društva infektologa ondašnje Jugoslavije, dobitnik diplome Saveza liječnika ondašnje Jugoslavije.

U Osijeku je bio član Zdravstvenog savjeta kotara Osijek, izvanredni profesor u Višoj stomatološkoj i Višoj medicinskoj školi. U znak priznanja grad Osijek mu je dodijelio nagradu za životno djelo.

Svojim radom u Osijeku zadužio je nas i ovaj grad, tako da bi bilo nepravedno zaboraviti ga i ne odati mu dužno štovanje.

Za sve ono što je učinio za ovaj grad, za osječku infektologiju i cjelokupnu osječku medicinu, dužni smo mu odati počast i s pijetetom sjećati se njegova života i djela, te ne prepustiti ga zaboravu, što ovom prigodom, organizirajući ovaj znanstveno-stručni skup, i činimo.